

ת"פ 25379/05/14 - מדינת ישראל נגד מוחמד טוויל

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 25379-05-14 מדינת ישראל נ' טוויל(עציר) 29 דצמבר 2014

בפני בעניין: כב' השופטת דנה כהן-לקח
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מוחמד טוויל (עציר)

הנאשמים

גזר דין

רקע

1. ביום 27.10.2014 הורשע הנאשם, בהתאם להודאתו שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעבירות אשר יוחסו לו בכתב-אישום מתוקן כדלקמן: שתי עבירות של סחר בסם מסוכן לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים); וכן עבירה אחת של תיווך בסם מסוכן לפי סעיף 14 לפקודת הסמים.

כתב-האישום המתוקן שבעובדותיו הודה הנאשם, מחזיק שלושה אישומים. בהתאם לעובדות האישום הראשון, ביום 8.10.2013 בסמוך לשעה 15:30 בכניסה לאבו-טור בירושלים, מכר הנאשם לסוכן משטרתי (להלן גם: הסוכן) סם מסוג חשיש במשקל כולל של 19.5984 גרם נטו תמורת 1,200 ₪. הנאשם והסוכן הכירו בבית-חולים הר הצופים במסגרת תעסוקתית. מספר ימים עובר לאירוע, פנה הנאשם לסוכן ואמר לו: "אם תצטרך אני אדאג לך...". ביום האירוע, פנה הנאשם לסוכן ושאל אותו: "מה נהיה עם העניין", והסוכן השיב שאולי הוא צריך להמשך היום. בהמשך אותו יום, לאחר תיאום טלפוני בין הנאשם לסוכן במהלכו נקבע גם המחיר, הגיע הסוכן למקום המפגש. הנאשם שכבר המתין במקום, הבחין ברכבו של הסוכן ונכנס לתוכו. הנאשם הוציא מכיס מכנסיו את הסם, הריח אותו והעבירו לסוכן, אשר הכניסו לתוך תחבושת אלסטית שהייתה על ידו, הוציא את הכסף מכיס מכנסיו והעבירו לנאשם. מוסכם בין הצדדים כי לנאשם לא היה רווח כספי כתוצאה ממכירה זו. בגין אישום זה, הורשע הנאשם לפי הודאתו בעבירה של סחר בסם מסוכן.

בהתאם לעובדות האישום השני, ביום 15.1.2014 בסמוך לשעה 13:30 בכניסה לאבו טור בירושלים, תיווך הנאשם בנוגע לסם מסוג חשיש במשקל כולל של 18.54 גרם נטו תמורת 1,200 ₪. באותן נסיבות, התקשר הסוכן אל הנאשם וביקש ממנו סם תמורת 1,200 ₪. כמו-כן מסר הסוכן לנאשם כי ייתן לו עוד 100 ₪ בגין הטרחה עבורו. השניים

קבעו להיפגש. בהמשך לכך, הסוכן נסע עם רכבו למקום המפגש, הנאשם נכנס לרכב והוציא מהג'קט שלו את חתיכת החשיש שהביא מאדם אחר. הנאשם העביר לסוכן את הסם, וזה הכניסו לתחתוניו, ומסר לנאשם 1,200 ₪ עבור הסם ובהמשך נתן לו עוד 100 ₪. בגין אישום זה, הורשע הנאשם לפי הודאתו בעבירה של תיווך בסם מסוכן.

בהתאם לעובדות האישום השלישי, ביום 21.1.2014 בסמוך לשעה 13:00 בכניסה לאבו טור בירושלים, מכר הנאשם לסוכן סם מסוג חשיש במשקל כולל של 17.51 גרם נטו תמורת 1,200 ₪. באותן נסיבות, יומיים עובר למועד האירוע, התקשר הסוכן לנאשם וביקש ממנו סם תמורת 1,200 ₪. יום למחרת, התקשר הסוכן פעם נוספת לנאשם, והשניים קבעו להיפגש במקום הקבוע. הסוכן נסע עם רכבו למקום המפגש וכשהגיע למקום הנאשם נכנס לרכבו, הוציא מהג'קט שלו את חתיכת החשיש, העביר אותה לסוכן, וזה הכניס את הסם לתחתוניו, ומסר לנאשם 1,200 ₪. בגין אישום זה, הורשע הנאשם לפי הודאתו בעבירה נוספת של סחר בסם מסוכן.

2. הסדר-הטיעון בין הצדדים לא כלל הסכמה לעניין העונש והצדדים נותרו חופשיים בטעוניהם. נוכח גילו של הנאשם, הוא הופנה לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר בעניינו.

תסקיר שירות המבחן

3. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם הינו כבן 22, רווק, בן למשפחה בת 11 נפשות, שנשר מלימודיו על-מנת לעבוד ולעזור בפרנסת משפחתו. הנאשם ביצע את העבירות נשוא הליך שבכותרת בתקופה בה ביצע עבודות שירות שנגזרו עליו בתיק קודם.

אשר לעבירות נשוא הליך זה - הנאשם ציין בפני שירות המבחן כי בתקופה בה בוצעו העבירות שב להתגורר בבית הוריו והחל להסתובב עם חברה שולית. את הסוכן הכיר במסגרת עבודות השירות שביצע בבית-החולים. לדבריו, נוצר קשר טוב בינו ובין הסוכן, והסוכן הוא אשר ביקש ממנו להשיג לו סמים. הנאשם ציין כי בשכונה בה הוא מתגורר הסמים זמינים ביותר וכך השיג לסוכן סמים, אך לא קיבל כל תמורה כספית עבורם. לטענת הנאשם, הוא עצמו אינו צורך סמים (שירות המבחן ציין כי עקב היותו של הנאשם במעצר, לא התאפשר לו לבדוק טענה זו). הנאשם הביע תחושת חוסר אונים על כך שעזר לאנשים ואחר כך נפגע מכך, וכן הביע חרטה על ביצוע העבירות בשל המחירים שמשלם על כך. עם זאת, שירות המבחן ציין כי ניכר שהנאשם אינו מבין את חומרת העבירות, וכן ציין כי אותו דפוס בלט גם בעניינה של העבירה הקודמת בגינה הורשע הנאשם.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם הינו בחור צעיר המביע מוטיבציה לקיום אורח חיים נורמטיבי ושומר חוק. יציאתו של הנאשם לעבודה מגיל צעיר, מבטאת מוטיבציה ללקיחת אחריות על חייו ועל סביבתו. כל אלה מהווים גורמי סיכוי לשיקום. לצד זאת, שירות המבחן התרשם כי אישיותו של הנאשם אינה מגובשת, קיים טשטוש גבולות בין מותר ואסור, הנאשם מגלה התנהגות אימפולסיבית וקשיים בבחינה עצמית אשר הובילו לביצוע עבירות מספר פעמים. שירות המבחן התרשם כי הנאשם אינו מבין את חומרת מעשיו ומטיל על אחרים את האחריות להתנהגותו. בנוסף, הנאשם ביצע את העבירות נשוא התיק דנן, בעת שביצע עבודות שירות בגין עבירה אחרת, דבר המצביע על חוסר הפנמה של גבולות. כל אלה מהווים גורמי סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק.

במישור המלצה - בהתחשב במכלול השיקולים שפורטו לעיל, נמנע שירות המבחן מהמלצה שיקומית והמליץ על ענישה מוחשית של מאסר בפועל, לצד הטלת עונש מאסר מותנה משמעותי.

טיעוני הצדדים לעונש

4. המאשימה טענה כי כל אחד מהאישומים נשוא כתב-האישום המתוקן, מהווה אירוע נפרד לצורך קביעת מתחמי ענישה הולמת. לשיטת המאשימה, מתחם הענישה ההולמת בגין כל עבירה של סחר או תיווך בסמים בנסיבות קלות נע מ-6 ל-12 חודשי מאסר בפועל. במקרה דנן, טען בא-כוח המאשימה כי מדובר בנסיבות מחמירות מטעמים עליהם עמד, ולפיכך טען כי המתחם נע משנה ועד שנתיים בגין כל עבירה בה הורשע הנאשם. בנסיבות העניין, עתרה המאשימה למקם את עונשו של הנאשם בתוך המתחם הנטען, וכן להטיל מאסר על-תנאי וקנס.

5. בא-כוח הנאשם טען כי מתחם הענישה ההולמת בגין שלושת האישומים יחדיו נע ממספר בודד של חודשי מאסר בפועל ועד 18 חודשי מאסר בפועל. הסנגור עמד על מכלול הנסיבות לקולא בעניינו של הנאשם ועתר להסתפק בימי מעצרו (קרוב ל-9 חודשים). עוד עתר הסנגור שלא להשית על הנאשם קנס כספי בשים לב לתקופת המאסר הארוכה ולמצבו הכלכלי.

ריבוי עבירות

6. מאחר שבנסיבות המקרה דנן, הורשע הנאשם בביצוע עבירות במסגרת שלושה אישומים, השאלה המתעוררת בפתח הדיון הינה האם שלושת האישומים מהווים אירוע אחד לצורך קביעתו של מתחם ענישה הולמת כולל, או שמא מדובר בשלושה אירועים אשר יש לקבוע בנוגע לכל אחד מהם מתחם עונש הולם נפרד (ראו: סעיף 40 לחוק העונשין).

ניתן למצוא בשאלה האמורה פנים לכאן ולכאן: מחד גיסא, העבירות בהן הורשע הנאשם אינן זהות (בשניים מהאישומים הורשע הנאשם בעבירה של סחר בסם מסוכן, ואילו באישום השלישי הוא הורשע בעבירה של תיווך לעסקה בסם). זאת ועוד; העבירות בוצעו בזמנים שונים (כך למשל, פער הזמנים בין האישום הראשון לאישום השני הינו למעלה משלושה חודשים). המקרים ניתנים להפרדה מבחינה מהותית וכרונולוגית, באופן שאינו מלאכותי. בהתאם לכך, ניתן לטעון כי יש מקום לקבוע מתחם נפרד לכל אחד מהאישומים נשוא כתב-האישום המתוקן (ראו והשוו: "המבחן הצורני-עובדתי" לפי גישת כב' השופט דנציגר בע"פ 4913/10 ג'אבר הנ"ל, פסקאות 24, 29 עד 31 לפסק-דינו; עוד ראו: גישתו של כב' השופט ג'ובראן בע"פ 1605/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (27.8.2014); בנוסף השוו: פסיקתו של בית-המשפט המחוזי בבאר-שבע בעפ"ג 39844-08-13 מדינת ישראל נ' אבו רקייק (26.12.2013)). בהמשך לדברים האמורים, אני רואה לציין כי גם לפי גישה המצדדת בקביעת מתחמים נפרדים בגין כל אישום, לא ניתן להתעלם מהזיקה הממשית בין שלושת האישומים במקרה דנן. אשר על כן, לפי אותה גישה, יש מקום לגזירת עונש כולל בגין שלושת האישומים בהם הורשע הנאשם כאמור בסעיף 40(ב) לחוק העונשין, תוך חפיפה פנימית מסוימת של העונש בגינם.

מאידך גיסא, ניתן לסבור כי מדובר באותה מסכת עבריינית. מסקנה זו מתבקשת מכך שכל האישומים עוסקים בעבירות של תיווך וסחר בסם מסוג חשיש, בכמות דומה ובעבור סכום כסף זהה בכל מקרה. זאת ועוד; העבירות בוצעו מול אותו סוכן משטרתי, תוך פרק-זמן כולל שלא עלה על ארבעה חודשים, כאשר הרקע לביצוע מכלול העבירות דומה. לפי גישה זו, יש לקבוע מתחם ענישה הולמת אחד בגין מכלול העבירות בגין הורשע הנאשם, בהיותן בגדר "אירוע" אחד. עם זאת, טיב ומספר "המעשים" בגינם הורשע הנאשם, ישו מידה של חומרה שתשפיע על קביעת מתחם העונש ההולם הכולל בגין אותם המעשים (ראו והשוו: "מבחן הקשר ההדוק" בע"פ 4913/10 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014) - גישתם של כב' השופטת ברק-ארז בפסקה 5 ואילך לפסק-דינה, וכב' השופט פוגלמן בפסקה 2 לפסק-דינו).

7. בנסיבות העניין, לא ראיתי להכריע בין שתי הגישות שפורטו לעיל. תחת זאת, אקבע מתחמים נפרדים לכל אחד משלושת האישומים נשוא כתב-האישום המתוקן, ולצדם אקבע מתחם כולל המתייחס לכל העבירות בגין הורשע הנאשם. לאחר מכן, אגזור את העונש המתאים בגדרי המתחמים שייקבעו.

מתחמי הענישה ההולמת

8. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחמי הענישה ההולמת בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה.

הערכים החברתיים המונחים בבסיסן של עבירות התיווך והסחר בסמים נועדו להגן על חוסנה של החברה מפני פגיעות הנגרמות עקב שימוש בסמים, הן לאוכלוסיית המשתמשים עצמם והן לציבור בכללותו. בתי-המשפט עמדו פעם אחר פעם על הצורך לבלום את התפשטות נגע הסמים בחברה, בין היתר על-ידי השתת ענישה מחמירה על הנוטלים חלק במערך הפצת הסמים.

אשר ל**נסיבות ביצוע העבירות במקרה דנן** - הנאשם היה שותף פעיל בשלוש עסקאות נפרדות הנוגעות לחשיש בכמות הקרובה ל- 20 גרם בכל מקרה. בשתיים מן העסקאות עסק הנאשם בסחר בסם (האישומים הראשון והשלישי לכתב-האישום המתוקן), ובעסקה נוספת שימש הנאשם כמתווך (האישום השני לכתב-האישום המתוקן).

במסגרת האישומים הראשון והשלישי, סחר הנאשם בסם מסוג חשיש במשקל הקרוב ל- 20 גרם נטו בכל עסקה, ובתמורה לכך קיבל לידיו מהסוכן המשטרתי סכום של ₪ 1,200 בכל עסקה (ודוק, מוסכם כי באישום הראשון לא היה לנאשם רווח כספי כתוצאה מביצוע העסקה). יצוין כי מהשיח בין הנאשם לסוכן המשטרתי כפי שמפורט בעובדות כתב-האישום המתוקן, עולה כי באישום הראשון הנאשם היה זה שיזם את העסקה ואמר לסוכן המשטרתי במסגרת שיחת חולין ביניהם: "אם תצטרך אני אדאג לך", ובהמשך אף שאל אותו: "מה נהיה עם העניין". לעומת זאת, באישום השלישי הסוכן היה זה שפנה לנאשם לצורך רכישת הסם.

במסגרת האישום השני, תיווך הנאשם בנוגע לחשיש במשקל של קרוב ל- 20 גרם תמורת 1,200 ש"ח. הנאשם נטל את הסם מידי האחר, ולאחר מכן נפגש עם הסוכן, העביר לידיו את הסם ונטל ממנו את הכסף בעבור הסם.

הנאשם קיבל 100 ₪ מהסוכן בתמורה למלאכת התיווך האמורה. מעובדות כתב-האישום המתוקן עולה כי הסוכן הוא שיזם את ביצוע העסקה.

יוער כי מתסקיר שירות המבחן עולה לכאורה כי הסיבה לביצוע העבירות הייתה חברותו של הנאשם עם הסוכן. הנאשם טען כי לא ביצע את העבירות מחמת בצע-כסף. עם זאת, הטענה האמורה אינה מתיישבת עם העובדה כי הנאשם הודה שקיבל לידיו תמורה של 100 ₪ עבור חלקו בעסקת התיווך. הטענה הנדונה אף אינה מתיישבת עם חלקו הדומיננטי של הנאשם בביצוע שלוש העסקאות בסם, וכן אינה מתיישבת עם העובדה כי באישום הראשון, הנאשם היה זה שפנה לסוכן ויזם את עסקת הסחר בסם.

9. בחינת **הענישה הנוהגת** מעלה כי בגין עבירה של סחר בחשיש בכמות דומה למקרה שלפניי, נוהגים בתי המשפט להטיל עונשי מאסר בפועל. כך גם בגין עבירה של תיווך בחשיש בכמות הנדונה (שהרי בפעולת התיווך יש כדי לתרום תרומה ממשית להוצאתן אל הפועל של עסקאות סמים). יוער כי עונש המקסימום הקבוע בחוק בגין עבירה של סחר בסמים ובגין עבירה של תיווך בסמים הינו זהה (20 שנה).

10. בהתחשב בעקרון המנחה של ההלימה; בשים לב לפגיעה בערכים המוגנים; בהתחשב בחומרת המעשים ונסיבות ביצועם; ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת; אני סבורה כי מתחמי הענישה ההולמת במקרה שלפניי הינם כדלקמן:

בהתאם ל"מבחן הצורני-עובדתי" (לפיו עסקינן ב"מספר אירועים"):

מתחם העונש ההולם בגין כל עבירה של סחר בסם נשוא האישומים הראשון והשלישי (סחר בחשיש במשקל הקרוב ל- 20 גרם נטו תמורת 1,200 ₪, כאשר לנאשם עצמו לא היה רווח כספי כתוצאה מהמכירה באישום הראשון) נע ממאסר קצר בפועל ועד 12 חודשי מאסר בפועל לכל אירוע.

מתחם העונש ההולם בגין העבירה של תיווך לעסקה בסם נשוא האישום השני (תיווך לגבי חשיש במשקל הקרוב ל- 20 גרם תמורת 1,200 ₪, כאשר למתווך ניתנה תמורה כספית בסך 100 ₪ עבור חלקו בעסקה) נע ממאסר קצר בפועל ועד 10 חודשי מאסר בפועל.

בהתאם ל"מבחן הקשר ההדוק" (לפיו עסקינן ב"אירוע אחד" הכולל "מספר מעשים"):

מתחם העונש ההולם נע ממספר חד-ספרתי של חודשי מאסר בפועל ועד 25 חודשי מאסר בפועל.

גזירת העונש המתאים

11. בנסיבות המקרה, לא ראיתי לסטות ממתחמי הענישה ההולמת לקולא או לחומרה. אשר לגזירת העונש המתאים בגדרי המתחמים שנקבעו - בהתאם לסעיף 40יא לחוק העונשין, יש לשקול את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע

העבירות:

לקולא, התחשבתי בהודאת הנאשם, בנטילת האחריות ובהבעת החרטה. עוד התחשבתי בנסיבותיו האישיות של הנאשם כפי שעלו מתסקיר שירות המבחן ומטיעוני הסנגור לפניי. בנוסף, ניתן משקל לגילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירות (העבירה נשוא האישום הראשון בוצעה טרם הגיעו של הנאשם לגיל 21, בעת היותו "בגיר-צעיר". יתר העבירות בוצעו לאחר שמלאו לנאשם 21 שנים).

לחומרה, שקלתי את עברו של הנאשם, אשר כולל הרשעה בעבירה של נהיגה בזמן פסילה בבית-המשפט לתעבורה, בגינה נידון לעונש מאסר לריצוי על-דרך של עבודות שירות. חומרה מיוחדת אני רואה בכך שהנאשם ביצע את העבירות נשוא תיק זה, שעה שביצע עבודות שירות שהוטלו עליו בתיק תעבורה קודם. התנהלות זו של הנאשם מעידה על חוסר הפנמה ועל העדר מורא מפני החוק, כפי שצוין גם בתסקיר שירות המבחן. בהתחשב בכך, אני סבורה כי יש מקום למסר עונשי מרתיע ומציב גבולות מפני הישנות המעשים.

12. באיזון בין מכלול השיקולים לקולא ולחומרה, אני סבורה כי יש להעמיד את עונשו של הנאשם בין הרף הנמוך לרף הבינוני של המתחמים שקבעתי. אציין כי נוכח עונש המאסר בפועל שאשית על הנאשם ובשים לב למצבם הכלכלי של הנאשם ומשפחתו, אמנע מהשתת רכיב כספי על הנאשם.

סוף דבר

13. נוכח מכלול הטעמים האמורים, אני גוזרת על הנאשם כדלקמן:

א. 12 חודשי מאסר בפועל, החל מיום מעצרו.

ב. מאסר על-תנאי לתקופה של 7 חודשים למשך שלוש שנים מיום השחרור ממאסר. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור כל עבירת סמים מסוג פשע.

ג. מאסר על-תנאי לתקופה של 3 חודשים למשך שלוש שנים מיום השחרור ממאסר. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור כל עבירת סמים מסוג עוון.

ד. ככל שנתפסו סמים, יש להשמידם.

המזכירות תמציא העתק גזר-הדין לשירות המבחן למבוגרים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.

עמוד 6

ניתן היום, ז' טבת תשע"ה, 29 דצמבר 2014, בנוכחות הצדדים.